

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. juni 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 383 (Alm. del) af 6. juni 2018 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse andelen på førtidspension på uddannelsesgrupper (grundskole, gymnasie, faglærte, kort videregående uddannelse, mellemlang videregående uddannelse, lang videregående uddannelse samt uoplyst) fordelt på 1-års alderstrin for årene 2017, 2030, 2050 og 2080? Der ønskes således tal svarende til figur 4.3, jf. Finansministeriets rapport ”Det danske pensionssystem nu og i fremtiden”, juni 2017, men yderligere opdelt på uddannelsesgrupper. Tallene bedes afrapporteret i både figur- og tabelform.

Svar

Erfaringsmæssigt stiger andelen af personer, der af helbredsårsager må forlade arbejdsmarkedet, med alderen. Det er dog vanskeligt at forudsige, hvordan den fremtidige andel af førtidspensionister vil udvikle sig, herunder hvordan fremtidige forhøjelser af den lovbestemte tilbagetrækningsalder vil påvirke tilgangen til førtidspension for årgange, som er tæt på pensionsalderen.

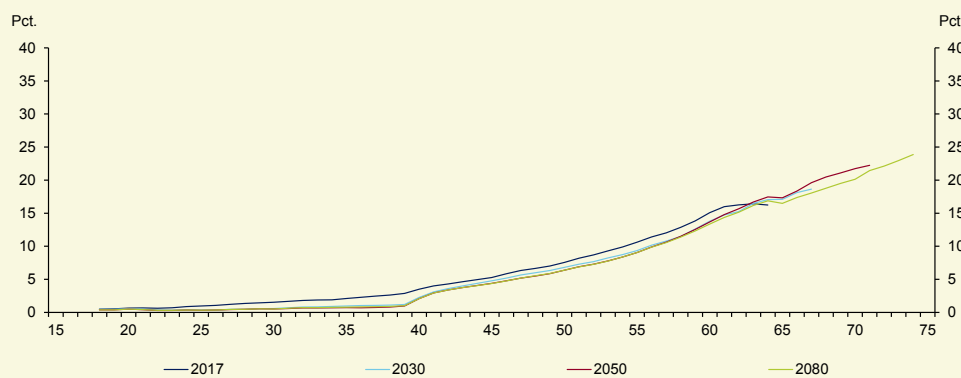
Beregningsteknisk er det i Finansministeriets mellemfristede fremskrivning forudsat, at den historiske tendens til, at andelen på førtidspension stiger med alderen, fortsætter i takt med, at efterløns- og folkepensionsalderen forhøjes. Det sker ved at forlænge trenden i den såkaldte bestandsfrekvens. Der er ikke eksplicit indlagt forudsætninger om, at fremtidige stigninger i helbredstilstand og levetid reducerer tilgangen til førtidspension på de enkelte alderstrin. Derimod er der indregnet en effekt af stigende uddannelsesniveaue, som isoleret set forudsættes at være forbundet med en generel reduktion i andelen på førtidspension. Endvidere indregnes i fremskrivningen virkninger af reformer.¹

I 2017 ventes godt 16 pct. af alle de 64-årige at modtage førtidspension, jf. figur 1, som svarer til figur 4.3 i rapporten *Det danske pensionssystem nu og i fremtiden* (juni 2017) opdateret til den seneste mellemfristede fremskrivning i Konvergensprogram 2018 (maj 2018).

¹ Der er ikke gjort eksplicite antagelser om, hvordan den generelle reduktion i den gennemsnitlige andel på førtidspension som følge af stigende uddannelsesniveaue påvirker andelen på førtidspension inden for de enkelte uddannelsesgrupper.

I 2080, hvor folkepensionsalderen ventes at stige til 75½ år, er tendensen for førtidspension beregningsteknisk forlænget, så andelen af 74-årige på førtidspension er knap 24 pct. Der indregnet en effekt af, at personer under 40 år fremover som udgangspunkt skal i ressourceforløb, som følger af førtidspensionsreformen fra 2013, hvorfor andelen af førtidspensionister under 40 år falder efter 2017.

Figur 1
Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens

Anm.: Der er set bort fra ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Folkepensionsalderen er 65 år i 2017, 68 år i 2030 og ventes at blive 72 år i 2050 og 75½ år i 2080 som følge af levetidsindekseringen.

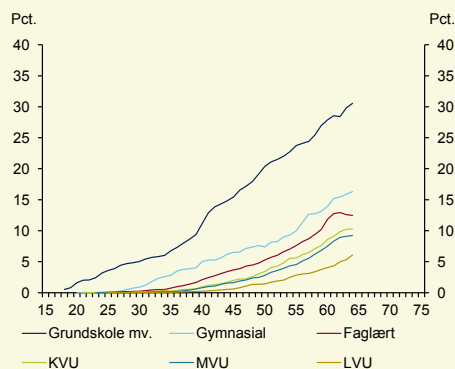
Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

Fremskrivningen af befolkningens arbejdsmarkedssammensætning – herunder andelen på førtidspension – kan mekanisk opdeles på uddannelsesgrupper gennem en teknisk afstemning af arbejdsmarkedsfremskrivningen og uddannelsesprognosen. Metoden bag denne afstemning tager udgangspunkt i den senest kendte fordeling af uddannelse og arbejdsmarkedstatus. Der er betydelig usikkerhed på de nedenfor viste uddannelsesopdelte førtidspensionsandele på langt sigt, som altså er beregnet ved en efterbehandling af Finansministeriets befolkningsregnskab.

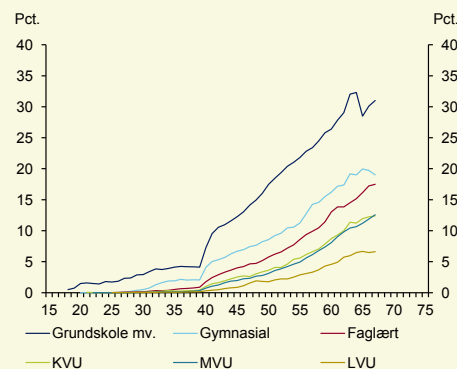
Andelen på førtidspension er i udgangspunktet i 2017 højest for personer, der har grundskole mv. (folkeskole eller uoplyst) som højest fuldførte formelle uddannelsesniveauer, mens andelen på førtidspension er lavest for personer med videregående uddannelse, *jf. figur 2*. De beregningstekniske principper indebærer, at denne tendens fortsætter fremover. Således er andelen af førtidspensionister i fx 2080 fortsat er højest blandt grundskoleuddannede på alle alderstrin og lavest for personer med videregående uddannelse, *jf. figur 3-5*.

Den mekaniske tendensforlængelse betyder, at andelen af førtidspensionister frem mod pensionsalderen stiger for alle uddannelsesgrupper. Implicit forudsættes det, at andelen af førtidspensionister blandt de 74-årige i 2080 er knap 38 pct. for grundskole mv., knap 30 pct. for faglærte og mellem 13 og 21 pct. for personer med videregående uddannelse.

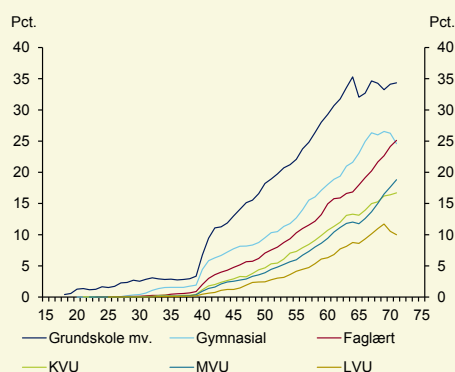
Figur 2
Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens opdelt på uddannelsesgrupper, 2017

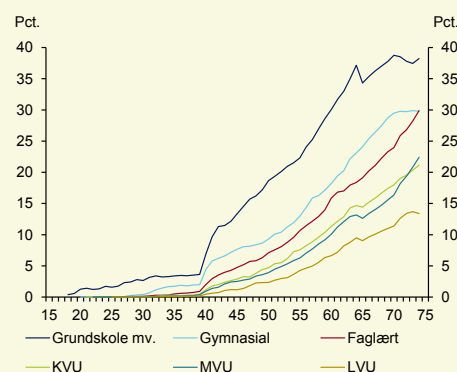
Figur 3
Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens opdelt på uddannelsesgrupper, 2030

Figur 4
Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens opdelt på uddannelsesgrupper, 2050

Figur 5
Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens opdelt på uddannelsesgrupper, 2080

Anm.: Jævnfør anmærkning til figur 1. Grundskole mv. inkluderer personer, hvis højeste formelle uddannelse er folkeskole, samt personer med uoplyst uddannelsesniveau.

Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at gruppen af personer med videregående uddannelse som højst fuldførte uddannelsesniveau ventes at stige fremover, mens andelen med grundskole mv. ventes at falde fremover. Mens godt 38 pct. af personerne umiddelbart før pensionsalderen i 2017 (64 år) har grundskole mv. som højst fuldførte uddannelse, ventes det, at andelen med grundskole mv. er faldet til godt 11 pct. af personerne umiddelbart før pensionsalderen i 2080 (74 år).

De aldersbetingede og uddannelsesopdelte førtidspensionsfrekvenser fra *figur 2-4* fremgår også af *tabel 1-4 i bilag*.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Bilag

Tabel 1

Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2017

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
18 år	1	0	0	0	0	0
19 år	1	0	0	0	0	
20 år	2	0	0	0	0	0
21 år	2	0	0	0	0	0
22 år	2	0	0	0	0	0
23 år	2	0	0	0	0	0
24 år	3	0	0	0	0	0
25 år	4	0	0	0	0	0
26 år	4	0	0	0	0	0
27 år	4	0	0	0	0	0
28 år	5	1	0	0	0	0
29 år	5	1	0	0	0	0
30 år	5	1	0	0	0	0
31 år	5	1	0	0	0	0
32 år	6	2	0	0	0	0
33 år	6	2	0	0	0	0
34 år	6	3	1	0	0	0
35 år	7	3	1	0	0	0
36 år	7	3	1	0	0	0
37 år	8	4	1	1	0	0
38 år	9	4	1	1	0	0
39 år	9	4	2	1	1	0
40 år	11	5	2	1	1	0
41 år	13	5	2	1	1	0
42 år	14	5	3	1	1	0
43 år	14	6	3	1	1	0
44 år	15	6	3	2	2	1
45 år	15	6	4	2	2	1
46 år	17	7	4	2	2	1
47 år	17	7	4	2	2	1
48 år	18	7	4	3	2	1
49 år	19	8	5	3	2	1
50 år	20	7	5	3	3	1
51 år	21	8	6	4	3	2
52 år	21	8	6	4	4	2

Tabel 1**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2017**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
53 år	22	9	7	5	4	2
54 år	23	9	7	6	4	3
55 år	24	10	8	6	5	3
56 år	24	11	8	6	5	3
57 år	24	13	9	6	6	3
58 år	25	13	9	7	6	3
59 år	27	13	10	8	7	4
60 år	28	14	12	9	8	4
61 år	29	15	13	9	8	4
62 år	28	15	13	10	9	5
63 år	30	16	13	10	9	5
64 år	31	16	12	10	9	6

Anm.: Jævnfør anmærkning til figur 1 samt figur 2-4.

Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

Tabel 2**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2030**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
18 år	0	0	0	0	0	0
19 år	1	0	0	0	0	0
20 år	1	0	0	0	0	0
21 år	2	0	0	0	0	0
22 år	1	0	0	0	0	0
23 år	1	0	0	0	0	0
24 år	2	0	0	0	0	0
25 år	2	0	0	0	0	0
26 år	2	0	0	0	0	0
27 år	2	0	0	0	0	0
28 år	2	0	0	0	0	0
29 år	3	0	0	0	0	0
30 år	3	0	0	0	0	0
31 år	3	1	0	0	0	0
32 år	4	1	0	0	0	0
33 år	4	2	0	0	0	0
34 år	4	2	0	0	0	0

Tabel 2**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2030**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
35 år	4	2	1	0	0	0
36 år	4	2	1	0	0	0
37 år	4	2	1	0	0	0
38 år	4	2	1	0	0	0
39 år	4	2	1	0	0	0
40 år	7	4	2	1	1	0
41 år	10	5	2	1	1	0
42 år	11	5	3	2	1	0
43 år	11	6	3	2	2	1
44 år	12	6	4	2	2	1
45 år	12	7	4	3	2	1
46 år	13	7	4	3	2	1
47 år	14	7	5	3	2	2
48 år	15	8	5	3	3	2
49 år	16	8	5	3	3	2
50 år	17	9	6	4	3	2
51 år	18	9	6	4	4	2
52 år	19	10	7	4	4	2
53 år	20	10	7	5	4	2
54 år	21	11	8	5	5	3
55 år	22	11	9	6	5	3
56 år	23	13	9	6	6	3
57 år	23	14	10	7	6	3
58 år	24	15	10	7	7	4
59 år	26	15	11	8	7	4
60 år	26	16	13	9	8	5
61 år	28	17	14	9	9	5
62 år	29	17	14	10	10	6
63 år	32	19	15	11	10	6
64 år	32	19	15	11	11	6
65 år	28	20	16	12	11	7
66 år	30	20	17	12	12	6
67 år	31	19	17	12	13	7

Anm.: Jævnfør anmærkning til figur 1 samt figur 2-4.
 Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

Tabel 3**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2050**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
18 år	0	0	0	0	0	0
19 år	1	0	0	0	0	0
20 år	1	0	0	0	0	0
21 år	1	0	0	0	0	0
22 år	1	0	0	0	0	0
23 år	1	0	0	0	0	0
24 år	2	0	0	0	0	0
25 år	2	0	0	0	0	0
26 år	2	0	0	0	0	0
27 år	2	0	0	0	0	0
28 år	2	0	0	0	0	0
29 år	3	0	0	0	0	0
30 år	3	0	0	0	0	0
31 år	3	1	0	0	0	0
32 år	3	1	0	0	0	0
33 år	3	1	0	0	0	0
34 år	3	2	0	0	0	0
35 år	3	2	0	0	0	0
36 år	3	2	1	0	0	0
37 år	3	2	1	0	0	0
38 år	3	2	1	0	0	0
39 år	3	2	1	0	0	0
40 år	7	4	2	1	1	0
41 år	9	6	3	2	1	1
42 år	11	6	4	2	2	1
43 år	11	7	4	2	2	1
44 år	12	7	4	3	2	1
45 år	13	8	5	3	3	1
46 år	14	8	5	3	3	1
47 år	15	8	6	3	3	2
48 år	16	8	6	4	3	2
49 år	17	9	6	4	4	2
50 år	18	10	7	5	4	2
51 år	19	10	8	5	4	3
52 år	20	10	8	5	5	3
53 år	21	11	9	6	5	3

Tabel 3**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2050**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
54 år	21	12	9	7	6	4
55 år	22	13	10	7	6	4
56 år	24	14	11	8	7	4
57 år	25	16	12	8	7	5
58 år	26	16	12	9	8	5
59 år	28	17	13	10	9	6
60 år	29	18	15	11	9	6
61 år	31	19	16	11	10	7
62 år	32	19	16	12	11	8
63 år	34	21	17	13	12	8
64 år	35	22	17	13	12	9
65 år	32	23	18	13	12	9
66 år	33	25	19	14	13	9
67 år	35	26	20	15	14	10
68 år	34	26	22	15	15	11
69 år	33	27	23	16	17	12
70 år	34	26	24	16	18	11
71 år	34	25	25	17	19	10

Anm.: Jævnfør anmærkning til figur 1 samt figur 2-4.

Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.

Tabel 4**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2080**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
18 år	0	0	0	0	0	0
19 år	1	0	0	0	0	0
20 år	1	0	0	0	0	0
21 år	1	0	0	0	0	0
22 år	1	0	0	0	0	0
23 år	1	0	0	0	0	0
24 år	2	0	0	0	0	0
25 år	2	0	0	0	0	0
26 år	2	0	0	0	0	0
27 år	2	0	0	0	0	0
28 år	2	0	0	0	0	0
29 år	3	0	0	0	0	0
30 år	3	0	0	0	0	0
31 år	3	1	0	0	0	0
32 år	3	1	0	0	0	0
33 år	3	1	0	0	0	0
34 år	3	2	0	0	0	0
35 år	3	2	0	0	0	0
36 år	3	2	1	0	0	0
37 år	3	2	1	0	0	0
38 år	4	2	1	0	0	0
39 år	4	2	1	0	0	0
40 år	7	4	2	1	1	0
41 år	10	6	3	2	1	1
42 år	11	6	4	2	2	1
43 år	11	7	4	2	2	1
44 år	12	7	4	3	2	1
45 år	13	8	5	3	3	1
46 år	15	8	5	3	3	1
47 år	16	8	6	3	3	2
48 år	16	8	6	4	3	2
49 år	17	9	6	4	4	2
50 år	19	9	7	5	4	2
51 år	19	10	8	5	4	3
52 år	20	10	8	5	5	3
53 år	21	11	9	6	5	3

Tabel 4**Aldersbetinget førtidspensionsfrekvens i procent opdelt på uddannelsesgrupper, 2080**

Alder	Grundskole mv.	Gymnasial	Faglært	KVU	MVU	LVU
54 år	22	12	10	7	6	4
55 år	22	13	11	8	6	4
56 år	24	14	11	8	7	5
57 år	25	16	12	9	8	5
58 år	27	16	13	10	9	6
59 år	29	17	14	10	9	6
60 år	30	18	16	11	10	7
61 år	32	19	17	12	11	7
62 år	33	20	17	13	12	8
63 år	35	22	18	14	13	9
64 år	37	23	18	15	13	9
65 år	34	24	19	14	13	9
66 år	35	25	20	15	13	10
67 år	36	26	21	16	14	10
68 år	37	27	22	17	15	11
69 år	38	29	23	17	16	11
70 år	39	29	24	18	16	11
71 år	39	30	26	19	18	13
72 år	38	30	27	20	19	13
73 år	37	30	28	20	21	14
74 år	38	30	30	21	22	13

Anm.: Jævnfør anmærkning til figur 1 samt figur 2-4.

Kilde: Konvergensprogram 2018 og egne beregninger.